

Kultivering 2012

Målsettingen med kultiveringsarbeidet i Numedalslågen skal være å holde en beredskap dersom det skulle oppstå sykdommer eller andre forhold som vesentlig reduserer den gode, naturlige reproduksjonen i elva. Beredskapsarbeidet består i å opprettholde og videreutvikle mest mulig lokal kunnskap om drift av stamfiskhus og klekkeri, samt årlig produksjon av 50.000 - 150.000 plommeseekkyngel for utsetting i sideelver nedenfor Hvittingfoss og i Hagnesvassdraget, alt ovenfor oppgangshinder. Dette bidrar med anslagsvis 5% av den totale produksjonen i elva. Dette er bl.a. med på å vanne ut den genetiske påvirkningen innslaget av rømt oppdrettsfisk har på den stedegne laksestammen.

Dagens anlegg består av et stamfiskehus ved Hvittingfoss og et klekkeri på Grini. Klekkeriet på Grini er i svært dårlig forfatning. Planer for bygging av nytt klekkeri ved Daleelva ligger klare, men verken finansiering eller engasjementet som skal til for drive byggeprosessen fram, er på plass.

Det er forvaltningslaget som formelt står ansvarlig for kultiveringen og betaler det meste av utgiftene, utarbeider nødvendig søknader om - og står ansvarlig for stamfiske, stryking og utsetting. Medlemmer fra Lardal jeger og fisk og Lågens framtid (LF) har de senere år overtatt det meste av det praktiske arbeidet som gjennomføres på dugnad (med et beundringsverdig stort antall dugnadstimer).

Dugnadsgjengen har innarbeidet gode rutiner og administrerer arbeidet stort sett på egen hånd. Det blir gitt 3000 kr til Lågens framtid øremerket kjøp av fiskekort på et av valdene i Lågen som en oppmuntring til dugnadsgjengen. I tillegg kompenserer vi utlegg og kjøring med kr 20.000. Den daglige driften av klekkeri og stamfiskehus samt stamfiske gjennomføres av Lardal jeger og fisk v/ Bjarnulf Helgeland i nært samarbeid med Lågens framtid. Lågens framtid utarbeider en egen årsrapport for sitt arbeid. Her nevner vi kort bare enkelte momenter hvor vi har vært delaktig. I tillegg til det som er nevnt her, har sekretær bidratt i f.m. stamfiske og yngelutsetting.

Utsettingsoversikt for våren 2012

Hvor	Antall "yngel"
Daleelva	26 500
Gavelstadbekken	9 050
Hagenes	31 500
Haugselva	36 100
Hemsbekken	5 000
Herlandelva	52 700
Sarumelva	5 200
Totalsum	166 050

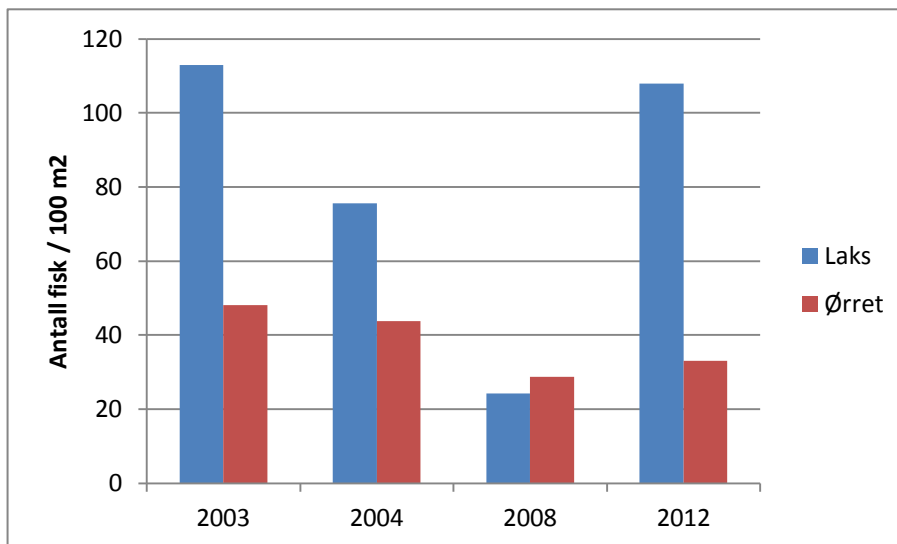
I tillegg ble ca. 17.000 egg plantet i Floreelva rett etter befruktning.

Tilsynsveterinæren tilknyttet Helsetjenesten for Kultiveringsanlegg har utført to obligatoriske besøk i 2012, ett i forbindelse med utsetting av yngel og ett i forbindelse med stamfiskkontroll. Det har ikke vært spesielle hendelser gjennom vinteren som har hatt betydning for helsa hos yngelen, og dødeligheten har vært akseptabel. Dødelighet/ikke befruktet rogn i klekkeriet sesongen 2011-2012 var 9,0 %. Ved yngelkontroll ble 30 fisk undersøkt for Gyrodactylus med negativt resultat. Stamfiskkontrollen besto av obduksjon og prøvetaking av all stamfisken mht. furunkulose og BKD. Det ble også tatt ut prøver til Mattilsynets overvåkingsprogram for villfisk fra all fisken. Bortsett fra parasittinfeksjoner, noe soppangrep og en mekanisk skade, ble det ikke påvist andre sykdommer ved stamfiskkontrollen. Totalt ble det undersøkt 53 stamfisk (26 hunner og 27 hanner).

Sjekk av utsatt fisk og yngel

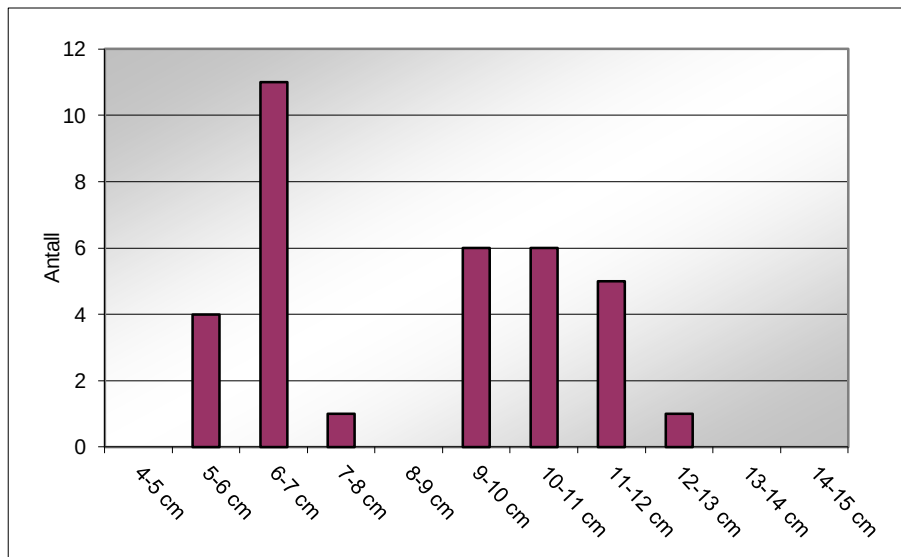
Haugselva

Som en kontroll på overlevelse av utsatt yngel, har vi etablert faste prøvestasjoner i alle utsettingselvene. Disse blir sjekket år om annet. I år el-fisket vi stasjonen ved Aasestad i Haugselva (Hvarnes) den 19/9 -12. Medlemmer av ungdomsgruppene i Hedrum og Tjølling JF var med på fisket. Fisket ble utført som gjentatt overfiske og tetthet blir beregnet v.h.a. Bohlins metode. Beregnet tetthet av lakseyngel på denne stasjonen var i år 108 lakseyngel pr 100m². Dette er blant det høyeste vi har registrert her (figur 1).

Figur 1. Tetthet av utsatt lakseyngel og stedefgen bekkeørret på stasjonen ved Aasestad.

Lengdefordelingen av laksen viser en totoppet kurve representert av årsyngel og eldre fisk (2 og 3-åringer) (figur 2). Gjennomsnittlig lengde på årsyngelen er 6,3 cm og for eldre fisk 10,4 cm.

Figur 2. Lengdefordeling av lakseyngel fanget ved Aasestad 19/9-12.

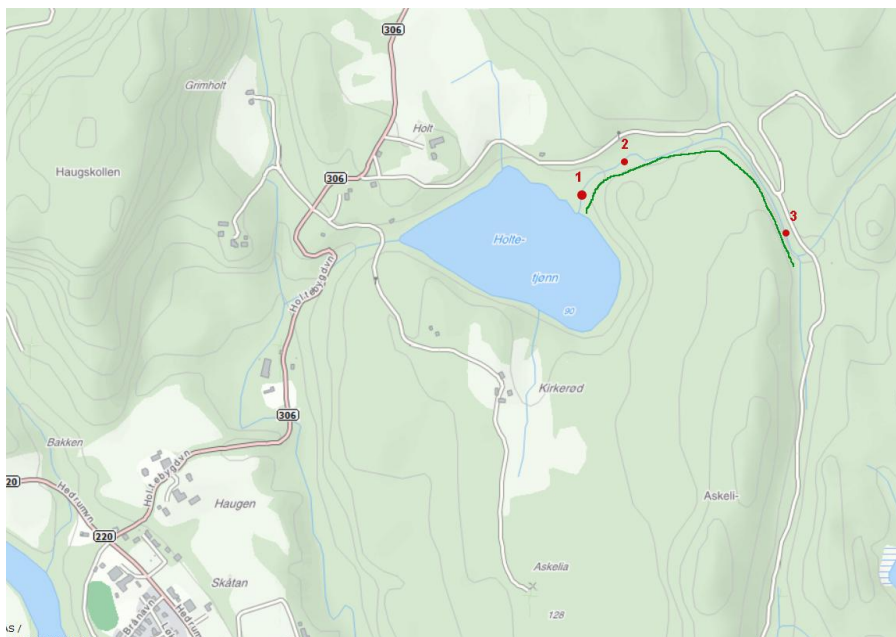
Medlemmer av ungdomsgruppene i Tjølling og Hedrum JF artsbestemmer og måler fangsten.

Stasjon 2 i Holtetjønnbekken hvor vi fant noe lakseyngel.

Holtetjønnbekken

Våren 2012 ble det for første gang forsøkt utsetting i Holtetjønnbekken. Bekken renner inn i Holtetjønna får så å møte Haugselva nederst i Kleivane. Ca 3000 yngel ble satt ut på en strekning på 800 meter (kart). Utsettingen ble kontrollert ved el-fiske 8/9-12. På stasjon 1 nederst ved Holtetjønna, ble det bare fanget ørret. På stasjon 3 i Enga ble det verken registrert laks eller ørret. På den midterste stasjonen ble det imidlertid registrert 17 lakseyngel og 35 ørretyngel på en strekning på 19 meter. Dette ga en tetthet på 26 laks og 94 ørret pr 100m². Gjennomsnittslengden på laksen, som naturlig nok alle må være årsyngel, var 6,1 cm. Lengden på årsyngelen i utsettingselvene ligger mellom 5 og 7 cm. Veksten i Holtetjønnbekken er således middels rask.

Kartet viser strekningen for utsetting (grønn strek) og de tre stasjonene el-fiske ble gjennomført.

Økonomi, kultivering

Utgifter	2012	2011
Strøm	13 568	30 249
Veterinær og stamfiskeprøver	40 839	46 511
Lågens framtid- utlegg og kjøring	23 000	23 040
Leie av tomt, stamfiskehus		2 000
Reperasjon klekkeri	829	1 044
Kontingent KAF	300	300
Sekretær	27 500	11 000
Seminar	3 738	
Kjøring	2 398	2 025
	112 172	116 169

Det er veterinærutgiftene som står for den største utgiftsposten. Strømkostnaden er redusert i forhold til i 2011, fordi vi da ble fakturert for et for høyt forbruk i forhold til hva måleren viste (når vi endelig fikk lest den av). Dette fikk vi til gode i 2012. Derfor er de totale utgiftene til kultiveringen lavere enn i 2011.